

Akreditasyon Ziyaret Ekibi Faaliyet Kılavuzu

Sürüm 1.4 - 02.12.2021

**EPDAD | ÖĞRETMENLİK EĞİTİM PROGRAMLARI DEĞERLENDİRME
VE AKREDİTASYON DERNEĞİ**

<http://www.epdad.org.tr>

1 Giriş

Bu bölümde yer alan materyaller ziyaret sırasında ekibin kanıt toplamasına ve bu kanıtları değerlendirmesine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır. Bu materyaller fakültelere de ziyarete hazırlanmaları sırasında yardımcı olacaktır. Ekip üyeleri özellikle **5.8 Öğretme ve Öğrenmenin Gözlenmesi** 'ne özellikle dikkat etmelidirler.

Destek materyalleri ve bunların ziyaretler sırasında kullanımı aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Görüşme yapma ziyaret sırasında görüşme yapma esaslarını açıklamaktadır.

Kanıt Toplama dört kanıt türünü açıklar ve ziyaret sırasında kanıtların bulunması ve kullanılması konusunda yardım sağlar.

Öğretme ve Öğrenmenin Gözlenmesi eğitim programının ne ölçüde uygulamaya konduğunun, eğitimin etkinliğinin ve öğrencilerde öğrenmenin değerlendirilmesinin incelenmesi konusunda ayrıntılı bir rehber niteliğindedir. Bu bölümde öz değerlendirme raporu, belgeler, görüşmeler, sınıflarda ve uygulama okullarındaki gözlemler gibi her kanıt türü için sorular yer almaktadır.

Eğitim Öğretim Gözlem Notu ziyaret sırasında sınıf ziyaretlerinin gerçekleştirilmesinde değerlendiricilere yol gösterecek bir formdur.

Öğretim Elemanları Ders Saatleri değerlendiricilerin, fazla ders yükünün etkilerini dikkate almalarına yardım eder. Öğretim elemanları çok fazla ders verdiklerinde, öğrencilere yeterince ilgi gösterilemez ve dönüt verilemez. Öğretmen adayları, öğretmen yeterlikleri arasında yer alan bilgi ve becerileri öğrenemezler.

Dekana, Program Sorumlularına, Öğretim Elemanlarına, Öğretmen Adaylarına Sorulacak Sorular değerlendiricilerin görüşmeler sırasında soracakları sorulara kılavuz oluşturmaktadır. Sorular başlangıç ve süreç standartlarına ilişkindir.

Kütüphanenin İncelenmesi programların kütüphane kaynakları açısından standartları nasıl karşıladığının incelenmesi ile ilgili ayrıntılı açıklamalar ve sorular içermektedir. Bu bölümde ayrıca, değerlendiricilerin farklı kaynaklardan sağladıkları kanıtları kullanarak yargılarını ilgili tüm yönlerden nasıl destekleyecekleri gösterilmektedir.

Standartların Derecelendirilmesi her bir standardın gösterge ve kanıtlarının incelenmesi sonrasında, standardın derecelendirilmesi aşamasında deneyimin ve akademik uzmanlığın önemini açıklamaktadır

2 Görüşme Yapma

Eğitim fakültesinde, müfettiş olarak değil bir ekip üyesi ve bir meslektaş olarak bulunuyorsunuz. Bir taraftan yapmanız gereken belli bir grup işiniz varken diğer taraftan ziyaret ettiğiniz eğitim fakültesinde karşılaştığınız kişilere karşı kibar ve saygılı olmak önemlidir.

Oturumun başında, özellikle öğrencilerle birlikte iken orada bulunma nedeninizi açıklamak için bir kaç dakikanızı ayırınız. Ziyaret ve ziyaretin amaçları hakkında konuşunuz. Bu, öğretim elemanları ve öğrencilerin kendilerinden isteyebileceğiniz bilgiler hakkında düşünmeye başlamalarına yardım edecektir.

Görüşme yaparken not alınız.

Notlarınıza başvurunuz ancak sorularınızı diyalog havasında sorunuz.

Bilmeniz gerekeni tam olarak anladığınızdan emin olmak için devam niteliğinde sorular sorunuz.

Mümkünse görüştüğünüz kişilere programları hakkında bilmenizi istedikleri başka şeyler olup olmadığını sorunuz.

“Bizim fakültemizde/üniversitemizde biz böyle yapıyoruz” gibi cümleler söylemekten kaçınınız. Onlara hiç bir zaman neyi nasıl yapacaklarını söylemeyiniz. Ayrıca, burada yapmanız gerekenin ele alınan fakültenin standartları ne ölçüde karşıladığını görmek olduğunu, fakültenizdeki uygulamalarla karşılaştırmak olmadığını unutmayınız.

Fakülteden bir kişinin size söylediklerini diğer kişi ya da gruplara anlatmayınız.

Görüştüğünüz kişilere size ayırdıkları zaman için teşekkür ediniz.

3 Kanıt Toplama

Temel dört grup kanıtınız olacaktır:

Fakülte öz değerlendirme raporu

Ziyaret sırasında görülen belgeler ve dokümanlar

Gözlemlerinizi (örneğin sınıflarla ilgili)

Ziyaret yerinde yaptığınız görüşmeler

Ziyarete gelmeden önce öz değerlendirme raporunu dikkatlice okuyunuz. İki grup not almaya başlayınız:

Ziyaret sırasında sorulacak sorular

Değerlendirme raporu için bilgi notları

Standartları sık sık okuyunuz:

Öz değerlendirme raporunu okumadan önce ve okurken,

İlk ekip toplantısından önce,

Her günün sonunda,

Değerlendirme raporu için bölümler yazmaya başlayışınızda.

Tüm fakültelere yapılacak ilk ziyaretlerde BAŞLANGIÇ ve SÜREÇ standartları ele alınacak, ÜRÜN standartları ile ilgili bir ön inceleme yapılacaktır.

Yeni bilgiler edindikçe sorularınızı gözden geçiriniz.

Öz değerlendirme raporunu inceleyince programın standartları ne derece karşıladığı hakkında geçici bir varsayım oluşturunuz. Ziyaretiniz süresince topladığınız kanıtlar ile bu varsayımı geliştiriniz.

Diğer ekip üyelerinden kanıt toplamada yardımcı olmalarını isteyiniz.

Benzer şekilde diğer ekip üyeleri için notlar alınız ve onlarla standartlar hakkında bilgi alışverişinde bulununuz.

Not tutunuz! Belgeleri okuduğunuz ve görüşme yaptığınız sırada notlar alınız.

Hafızanızda kalması için kaynaklarınızı etiketlendiriniz.

4 Öğretme ve Öğrenmenin Gözlenmesi

Öğretme ve öğrenme akreditasyon sürecinin kalbidir. İyi bir öğretme ve öğrenme olmadan öğrenciler nitelikli öğretmenler olmak üzere yeterli şekilde yetişemezler.

Akreditasyon süreci öğretme ve öğrenmenin ele alınması için pek çok fırsat sağlar. Bu alanın öneminden dolayı ekibin bu fırsatların tamamını sonuna kadar kullanması önemlidir.

Öğretim elemanlarının her birinin öğretme görevlerinin nasıl gözden geçirileceği ile ilgili olarak ayrıca *Öğretim Elemanları Pers Yüklerine* (Bölüm 5.10) bakınız.

Ayrıca, değerlendiriciler ikinci öğretimin uygulandığı birimlerde öğretme ve öğrenme kalitesinin birinci öğretimdeki kalite ile aynı seviyede olduğundan emin olmalıdırlar.

Form 4.1 Değerlendiricilerin Yanıt Arayacakları Sorular

KANITLAR	YANIT ARANACAK SORULAR	YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
A. Öz Değerlendirme	A.1. Öz değerlendirme raporu öğretim elemanlarının öğretme ve öğrenmenin geliştirilmesi ile ilgilendiklerini gösteriyor mu?		2.2.2. 2.3.1 3
	A.2. Yönetimin faaliyetleri, öğretme ve öğrenmeye önem verdiğini gösteriyor mu?		6.1.2 6.2.1 6.2.2 6.2.3 6.3.1
	A.3. Kalite güvence sistemi, öğretim ve öğrenmenin etkinliğini vurgulayan bir yapıya sahip mi?		7.1.1 7.2.1 7.3.1
	A.4. Kalite güvence sistemi, öğrenci merkezli öğrenmeyi sağlayacak bir yapıya sahip mi?		7.2.1.3 7.1.1.5 7.2.1.2
	A.5. Öğretim elemanları öğretim etkinliklerini düzenli olarak değerlendiriyorlar mı?		7.1.1.5 7.2.1.2

			2.3.1.5 2.3.1.1 2.3.1.3
Belgeler			
B. Öğretim Elemanları Özgeçmişleri	B.1. Öğretim elemanları verdikleri ders/ler konusunda yetkinliğe sahip mi?		2.2.1.2 2.3.1.2 2.3.2
	B.2. Öğretim elemanlarının özgeçmişlerinde sundukları çalışmalar (yayın, proje, vb.), mesleki gelişmeyi yansıtıyor mu? Özgeçmişler güncel mi?		2.1.1.3 2.1.1.4 2.2.1.2. 2.2.2
C. Öğretim Elemanlarının Programları	C.1. Öğretim elemanlarının haftalık ders yükü, 18 ders saatini geçiyor mu? Geçiyorsa, nedenini belirtiniz.		2.1.1.5
	C.2. Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı nedir?		2.1.1.1
	C.3. Öğretim elemanlarının alanları uygulama öğretim elemanı olarak (öğretmenlik uygulaması dersleri için) görev yaptıkları alana uygun mu? Ziyaret edilen programın dışından öğretmenlik uygulaması dersini yürüten öğretim elemanı var mı?		2.1.1.2 2.1.1.3
	C.4. Öğretim elemanlarının akademik danışmanlık yaptığı öğrenci sayısı, kabul edilebilir düzeyde mi? Akademik danışmanlık hizmetini verme konusunda öğrencilere yeterli zaman ayırabiliyorlar mı? Haftalık programlarında danışmanlık saatleri belirlenmiş mi?		2.1.1.5
D. Ders Öğretim Programı ve Ders Planları	D.1. Ders sorumlusu öğretim elemanlarınca ders izlencelerine ilişkin dönem başında öğrencilere gerekli bilgilendirme yapılıyor mu?		1.2.1.3
	D.2. Eğitim ders kataloğu veya ders bilgi paketi, öğrencilerin kolay		1.1.3

	erişebileceği şekilde web sayfasında güncel olarak yer alıyor mu?		
	D.3. Ders kapsamında ek kaynaklar önerilmiş mi? Varsa güncel ve yeterli mi?		1.1.3.3
	D.4. Dersin amaçları ve öğrenme kazanımları/çıktıları açık biçimde belirtilmiş mi? Öğrenme kazanımları gözlenebilir ve ölçülebilir eylem, fiillerle yazılmış mı? Kazanımlar sayı olarak yeterli mi?		1.1.3
	D.5. Öğrencilerin kendilerini geliştirmesine katkı verecek etkinlikler (sınıf içi ve sınıf dışı) ve projeler veriliyor mu?		1.3.3.4 2.3.1.4
	D.6. Derste öğrencilere uygulama için yeterli fırsat veriliyor mu? Kendilerine zamanında dönüt sağlanıyor mu?		1.2.2 4.1.1.7 4.2.1.3
	D.7. Okullardaki çalışmalarda öğrencilere, uygulama için yeterli fırsat veriliyor mu? Yeterli dönüt sağlanıyor mu?		4.2.2 5
	D.8. Öğrenciler öğretmenlik uygulamasında anlatacakları derse ilişkin ders planları/uygulama etkinlikleri hazırlıyorlar mı?		4.2.2
E. Sınavlar	E.1. Ölçme -Değerlendirme araçları, dersin amaçlarına ulaşma ve öğrenme kazanımlarının elde edilmesine uygun mu?		1.1.3.5 1.1.3.4
	E.2. Sınavlar, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini (analiz etme, sentez yapma, değerlendirme) kullanmalarını sağlıyor mu?		1.2.1.6 2.3.1.3 2.3.1.4 2.3.1.5
F. Ödevler	F.1. Verilen ödevler, dersin amaçlarına ve öğrenme kazanımlarına uygun mu?		1.2.1

	F.2. Öğrencileri kütüphane ve internetteki öğrenme kaynaklarını kullanmaya teşvik ediyor mu?		5.1.2.
	F.3. Öğrenci çalışmaları, lisans programı boyunca ilerlemelerine katkı sağlar nitelikte midir? Örneğin, ikinci sınıftaki öğrenciler tarafından yapılan çalışmalar, birinci sınıf öğrencilerinin çalışmalarına göre daha ileri düzeyde mi?		1.3.1.
	F.4. Son sınıf öğrencilerinin çalışmaları yeni mezun öğretmenden beklenen yeterlikleri yansıtıyor mu?		1.3.1
	F.5. Öğrenci çalışmaları, konu ile ilgili gerekli bilgi ve beceriye sahip olduğunu gösteriyor mu?		1.3.1
	F.6. Öğrencinin ödev notu dersin kazanımlarını karşılıyor mu? Ders kazanımlarına ulaşma düzeyiyle uyumlu mudur?		1.1.2 1.1.3.4 1.1.3.5 1.2.1.6
G. Öğrencilere Dönüt Verme	G.1. Öğrencilere sınavlardaki performansları ile ilgili olarak yeterli ve zamanında dönüt veriliyor mu?		1.2.2 1.1.3.5
	G.2. Öğrencilere yazılı çalışmaları hakkında ayrıntılı dönüt veriliyor mu? Öğrencilere gelişmeye açık ve güçlü yanlarının belirtilmesiyle birlikte öneriler sunuluyor mu?		1.1.3.4 1.1.3.5 1.1.2.1 1.1.2.2 1.2.2
	G.3. Öğrencilere mikro öğretim çalışmaları sonunda yeterli dönüt veriliyor mu?		1.2.2
	G.4. Öğrencilere okullardaki uygulama çalışmaları ile ilgili olarak düzenli dönüt veriliyor mu?		1.2.2. 1.1.3.5 4.2.1.5 4.2.2.1 4.3.1.4
I. Öğretim Elemanları	I.1. Öğretim elemanlarınca, geliştirilmeye çalışılan öğretme ve öğrenme konuları nelerdir?		2.1.1 2.2.1

(Grup Toplantıları)	I.2. Belli konularda desteğe gereksinim duyan öğrencilere fazladan yardım sağlanmakta mıdır?		3.2.1 5.1.5 1.1.3.2 1.2.2.2 2.3.1.4
	I.3. Öğrenciler öğretmenlik becerilerinin hangilerini öğrenmekte zorlanmaktadır? Öğretim elemanları bu konuyu nasıl ele almaktadır?		1.1.3.4 1.2.1 2.2.1 2.3.1 7.7.1.4
K. Öğretim Elemanları (Birebir Toplantılar)	K.1. Öğretim elemanları ile verdikleri ders saatleri (18 saat üzerinde olanlar) ve öğrenci çalışmalarını değerlendirmek, öğrencilerle bireysel olarak ilgilenmek için ayırdıkları zaman hakkında tartışınız.		2.2.2 2.1.1.5
	K.2. Okullarda uygulama çalışmalarında görevli olan öğretim elemanları ile görüşünüz. Öğrenci çalışmalarını gözden geçiriniz, özellikle başarı notunun nasıl belirlendiğini ele alınız.		3.1.1 4.2.1 4.2.2
I. Program Sorumlusu	L.1. Öğretim faaliyetleri nasıl izlenmekte, kontrol edilmekte ve desteklenmektedir?		1.1.2 1.1.3 1.2.1 1.2.2 2.3.1.5 7.1.1.5
	L.2. Program başarısız ya da başarı oranı çok düşükse, ne yapılmaktadır?		3.3.1 7.1.1.4 7.1.1.5 7.1.1.6
	L.3. Öğretme ve öğrenme kalitesini özel durumlar nasıl etkilemektedir? Bu özel durumlar şunlar olabilir; <ul style="list-style-type: none"> Lisansüstü öğretim programları yoğunluğu ve öğretim üyelerinin lisans programlarında ders verme oranının düşük olması Tesislerin ve/veya donanımın yeterli olmaması		1.2.1 1.3.1 13.2 1.3.3 2.1.1 2.1.2 2.2.1 2.2.2 2.3.1 4.2.2 5.1.1 5.1.2 5.1.3

			5.1.4
M. Sınıf Ziyaretleri	M.1. Öğretim elemanları derslerde öğretmen merkezli etkinlikler ile öğrenci merkezli etkinlikler arasında denge kuruyor mu?		2.3.1
	M.2. Öğretim sürecinde, uygun yöntemler kullanılıyor mu?		1.1.2 1.1.3.2 1.2.1.4 2.3.1.3
	M.3. Öğretim ve öğrenme faaliyetleri, medya, ICT ve dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmek için teknoloji kullanımını içeriyor mu?		2.3.1.4 2.2.3.4 5.2.1.4 6.3.1.6
	M.4. Ders içerisinde kullanılan etkinlikler ile öğretim programında yer alan ders izlencelerinde belirtilenler uyumlu mu?		1.1.2 1.1.3
N. Öğrenciler	N.1. Öğretim elemanları derslerde yöntem ve etkinlik çeşitliliğine yer veriyor mu?		1.1.3.2 1.2.1.4 1.2.1.6 2.3.1.3 2.3.1.5 8
	N.2. Öğretim elemanlarından bir konunun anlaşılması veya bir becerinin geliştirilmesine yönelik destek alıyor musunuz?		2.3.1.4 1.2.2.2
	N.3. Dersler, zamanında başlıyor mu? Ders süresi verimli olarak kullanılıyor mu? Sınıf içerisinde geçen süre öğrenmeyi destekler nitelikte midir?		1.1.3 2.3.1.3 2.3.1.6 7.1.1.5
	N.4. Sınavlar ve yazılı ödevler ile ilgili etkili dönütler alabiliyor musunuz?		1.1.3.5 1.2.2
	N.5. Uygulama okullarındaki çalışmalar ile ilgili okul uygulama öğretmenleri ve öğretim elemanlarından etkili dönütler alabiliyor musunuz?		4.2.1.3 4.2.1.5 4.2.2
	N.6. Zorlandığınız beceriler üzerinde çalışırken, uygulama yapmak için fırsatlara sahip misiniz?		3.2.1.2 4.2.2.3 4.2.2.4

			4.2.2.5
	N.7. Ödevler veya uygulama okullarındaki çalışmalarla ilgili sorun olduğunda, öğretim elemanlarından yardım alabiliyor musunuz?		1.2.2.2 4.1.1.7 4.2.1.3 4.2.1.5 4.2.2
	N.8. Kendinizi öğretmenlik mesleğine hazır hissediyor musunuz? (Dördüncü sınıf öğrencilerine yönelik)		1.3.1 1.3.2 1.3.3. 3.1.1.2
P. Araştırma Görevlileri	Araştırma görevlilerine program hakkında bilgi edinmek amaçlı sorular yöneltiniz.		
	P.1. Görev yaptığınız program, mezun olduğunuz lisans ve lisansüstü program ile ilgili mi? Lisansüstü çalışmalar ve yayınlarınız, alan eğitime yönelik mi? Öğretim üyelerinden yeterli destek alıyor musunuz?		2.1.2 2.2.1.3
	P.2. Programdaki öğretim elemanları ile birlikte derslere katılıyor musunuz? Katılmıyorsanız nedenini açıklayınız. Öğretim üyesinin gözetiminde ders işliyor musunuz? Ders ve sınav uygulamalarında görev alıyor musunuz?		2.1.2.2 2.2.1.3 2.2.2.2 9
	P.3. Profesyonel gelişiminiz için ne gibi etkinliklerde yer alıyorsunuz? Fakültede çalışma gruplarında, komisyon ve koordinatörlüklerde görev alıyor musunuz?		2.2.1.1 2.2.1.2 6.1.2.1 6.2.1.1
	P.4. Lisansüstü tez çalışmaları dışında bilimsel etkinliklere (konferans, kongre, sempozyum, çalıştay) katılıyor musunuz? Yayın ve proje çalışmalarınız var mı?		2.3.2 2.1.1.4
R. Uygulama Okulları (Değerlendiriciler tarafından yanıtlanacaktır)	R.1.Öğretmen adaylarının okullardaki çalışmalara tam olarak uyum sağladığını ve hazır olduklarını düşünüyor musunuz?		1.3.1 1.3.2 1.3.3 3.1.1 4.1.1.7 4.3.1

	R.2. Öğretmen adayları çalışmalarda istekli midir?		1.3.3.2 3.1.1.2
	R.3. Uygulama öğretim elemanları ve uygulama öğretmenleri öğrencilere yeterli ve etkili dönüt veriyorlar mı?		4.2.1.5 4.2.2.1
	R.4. Öğretmen adayları genel olarak kendilerine verilen görevleri yerine getirebiliyor mu? Yeterli düzeyde bilgi ve becerilere sahip midir?		4.3.1 4.1.1.7
	R.5. Öğretmen adaylarına becerilerini uygulamak ve geliştirmek amacıyla fırsatlar sağlıyor mu?		4.1.1.3 4.1.1.5 4.2.1.3 4.2.1.5 4.2.2

S. Dekan	Aşağıdaki sorulara aldığınız yanıtların yanı sıra belgeleri inceleyerek sorular yöneltebilirsiniz.		
	S.1. Yönetim, öğretim elemanlarının eğitimde kaliteyi geliştirmeye verdikleri katkı ve çalışmalarını ne şekilde ödüllendirmektedir?	7.1.1.3 7.1.1.5 7.2.1.3 7.2.1.5	10
	S.2. Yönetim, öğrencilerin öğrenmesine verilen önemi ne şekilde ödüllendirmektedir?	7.1.1.4 7.1.1.5 7.2.1.2 7.2.1.3 7.2.1.5	
	S.3. Aldığınız dönütlerde (örneğin mezunlara yapılan anketlerde) öğretme ve öğrenmenin gelişimi ile ilgili temel konuların neler olduğunu düşünüyorsunuz?	7.2.1 7.3.1	
	S.4. Öğretme ve öğrenmeyi etkileyebilecek özel durumları tartışınız. Örneğin; lisansüstü eğitim programları; Tesislerin ve donanımın yeterli olmaması; Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının çok fazla olması; Öğretim üyeleri sayısının öğretim görevlileri sayısı ile karşılaştırıldığında az olması vs.	1.2.1 1.3.1 13.2 1.3.3 2.1.1 2.1.2 2.2.1 2.2.2 2.3.1 4.2.2 5.1.1 5.1.2	

		5.1.3 5.1.4
--	--	----------------

4.2 EĞİTİM-ÖĞRETİM GÖZLEM FORMU

Fakülte: Tarih:

Program: Ders:

Konu:

Gözlemci: Gözlem Süresi:

Öğrenci Sayısı: Erkek: Kız:

Etkinlik Türü (Teorik / uygulamalı ders / laboratuvar / diğer faaliyetler)

Öğretim (Amaçlar, planlama, içerik, metotlar, hız, örneklerin kullanılması)

Öğrencilerin Derse Katılımı

Mekân ve Kaynaklar (Oda ve düzenin kullanılması, özel donanım ve malzemeler, görsel desteğin kullanılması, bilgisayarlar)

4.3 GÖZLEMCILERE REHBER NİTELİĞİNDE NOTLAR

Dersi izlemeden önce, dersi veren öğretim elemanı ile dersin öğrenci kazanımları ve içeriği hakkında görüşünüz.

Gözlem sırasında not alınız. Aşağıdaki önerilerden faydalanınız. Önerilerin her derse uygun olmasını beklemeyiniz.

Her dersin sonunda; derse, A en yüksek ve D en düşük puan olmak üzere A-D arasında bir not veriniz. Verilen not için bir gerekçe eklemeyi unutmayınız. Öğretim elemanı ile ilgili tüm yorumlarınızı dikkatli bir şekilde not alınız.

4.4 ÖNERİLER

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Dersin öğrenme çıktıları dersin hedefleri doğrultusunda gözlenebilir ve ölçülebilir eylem bildiren fiillerle yeterli sayıda yazılmış mı? Üst düzey düşünme becerilerini içeriyor mu?		1.1.1. 1.1.2.
2.	Öğretim elemanı, dersin öğrenme çıktıları ve içeriğini açıklamış mıdır?		1.1.2.
3.	Ders sırasında öğretim elemanı görülebiliyor ve duyulabiliyor muydu? (Sanal sınıflar için ses ve görüntü açısından bir sorun yaşandı mı?)		2.3.1.
4.	İşlenen konunun temel noktaları vurgulanmış mıdır?		2.3.1.
5.	Verilen örnekler, öğrencilerin konuyu anlaması açısından yeterince açık mıdır? Açıklayınız.		2.3.1.
6.	Verilen örnekler ve diğer referanslar dersin içeriğine uygun mudur? Açıklayınız.		2.3.1.
7.	Dersi öğrenciler açısından ilginç hale getirmek için öğretim elemanı neler yaptı?		2.3.1.

8.	Derste faaliyet çeşitliliği var mıdır? Bu faaliyetlerin birbiri ile bağlantısı sağlanmış mı? Faaliyetler dersin aşamalarına uygun muydu?		2.3.1.
9.	Öğretim elemanı, derste işlenen konunun anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmek için hangi stratejileri kullanmıştır? Öğrencilere konuya ilişkin soru sorma fırsatı ve görüşlerini belirtme fırsatı verilmiş midir?		2.3.1.
10.	Öğretim elemanı, ders sonunda öğrencilerden geri bildirim almak için nasıl bir değerlendirme yöntemi kullanmıştır?		2.3.1.

5 Öğretim Elemanlarının Ders Yükleri

Akreditasyon süreci açısından öğretme ve öğrenme kalitesinin nitelikli öğretmenler yetiştirmek için yeterli olduğunun garanti edilmesi temeldir. Varılacak yargı çoğunlukla kalite ile ilgili olmakla birlikte kısmen nicelikle ilgilidir. Çok sayıda ders veren öğretim elemanları öğretmenlerin iyi yetişmesini sağlayacak kadar iyi öğretim veremezler.

Değerlendiriciler öğretme ve danışmanlık görevlerini incelerken tüm öğretme ve danışmanlık görevlerini dikkate almalıdırlar:

Lisans ve lisansüstü öğrencileri

Normal eğitimin yanı sıra ikinci öğretim

Kampüste ders vermenin yanı sıra okullardaki uygulama çalışmaları

Öğretim elemanlarından bazıları seminerler dâhil olmak üzere haftada 18 saatten fazla ders veriyorsa değerlendiriciler bunu dikkate almalıdır. Doktora tezi danışmanlığı yapan ya da öğrencilere okullarda danışmanlık yapmak gibi önemli görevleri bulunan öğretim elemanları kampüste haftada 18 saatten az ders vermelidirler. Benzer şekilde değerlendiriciler, öğretim elemanlarının her öğrenci ile tek tek ilgilenemeyecekleri kadar büyük sınıflarla karşı karşıya kaldıkları durumları da dikkate almalıdırlar.

Öğretim elemanlarının ders yükü ağırlaştıkça aşağıdaki sorunlar yaşanabilir:

Dersler sıklıkla iptal edilir,

Öğretim elemanları derse geç kalırlar,

Öğretim elemanları dersleri araştırma görevlilerine devrederler,

Kapsamlı ödevlerin değerlendirilmesi çok zaman aldığından öğrencilere bu tür ödevler verilmez,

Ödevler değerlendirilerek öğrencilere hızlı bir şekilde iade edilmez,

Ödevlerle ilgili dönütler sadece not verme ve yapılan çalışmanın doğru ya da yanlış olduğunu gösteren işaretlerle sınırlı olur. Öğretim elemanı tarafından yapılan yorumlar kısıtlıdır,

Genel olarak test sınavlarına dayanılır, klasik sınavlar çok az uygulanır,

Genellikle derste konu anlatımı öğrencilere bırakılır, öğretim elemanı dersin anlatımında etkin bir rol oynamaz,

Dersler düzenli olarak gözden geçirilmez,

Öğretim elemanlarının ders dışında öğrencilerle görüşmeler için vakitleri olmaz,

Öğretim elemanlarının uygulama okulları ile çalışmak için vakitleri olmaz,
Lisansüstü öğrenciler, öğretim elemanlarının yeterli danışma sağlayamamasından dolayı sorunlar yaşarlar,
Öğretim elemanları derslerde daha az çalışma yaptıklarından öğrenciler de daha az çalışma yaparlar,
Öğrenciler öğretim elemanlarından yeterli dönüt alamadıklarından çalışmalarında sorunlar yaşarlar,
Öğretim elemanları mesleki gelişme, araştırma ve çalışma grupları da dâhil olmak üzere diğer çalışmalara katılmak için yeterli zamana sahip değildir.

Raporda öğretim elemanlarının ne kadar ders verdiği belirtilmelidir. Öğretim elemanlarının çok fazla ders verdiği durumlarda, programların kalitesinde fazla ders verme sonucunda ortaya çıkan sorunlar açık şekilde ifade edilmelidir.

6 Dekana, Program Sorumlularına, Öğretim Elemanlarına ve Öğretmen Adaylarına Sorulacak Sorular

6.1 DEKANA SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Fakültenin vizyon ve misyonuna uygun olarak neler yapıyorsunuz?		6.2.1 6.2.2 6.2.3 6.3.1 7.1.1 7.2.1 7.3.1 14
2.	Fakültenin nitelikli personel (idari, akademik) temini nasıl gerçekleştirilmektedir? Kadro tahsisi nasıl gerçekleştirilmektedir?		2.1.1.1 6.3.1.1 6.3.1.2 7.1.1.2
3.	Fakülteye kaynak temini nasıldır? İdari ve akademik kadrolar fakülte programlarına adil olarak dağıtılıyor mu?		6.3.1.1 6.3.1.2 6.3.1.3 6.3.1.4
4.	Fakülte içi kararlara katılım ile iletişim nasıl sağlanmaktadır?		6.1.2.1 6.1.2.2 6.2.2.3 6.2.1.1 6.2.1.2 6.2.1.3
5.	Yönetim birimleri arasında iş birliği nasıl sağlanmaktadır? (Kurullar)		6.1.2.1 6.1.2.2 6.2.2.3

	düzenli toplanmakta, tutanaklar güncel olarak onaylanmakta mıdır?)		6.2.1.1 6.2.1.2 6.2.1.3 6.2.1.4
6.	Fakültenin ulusal, bölgesel ve uluslararası iş birlikleri nasıldır?		6.2.3
7.	Öğrenciler, öğretmenlik becerilerini geliştirme konusunda ne tür fırsatlara sahiptir?		1.1.3 1.2.1 1.2.2 1.3.2 6.2.2.
8.	Akademisyenlerin mesleki gelişimleri için neler yapıyorsunuz?		2.1.2 2.1.1.5
9.	Nitelikli öğretim elemanları bulmakta zorluk yaşanan programlar var mı? Bu konuda çözüm için ne yapılıyor?		2.1.1 2.1.2 6.2.2 6.2.3 6.3.1
10.	Öğretim elemanları mesleki gelişimlerine yönelik ne tür fırsatlara sahiptir?		2.1.2 2.2.2. 6.2.2 6.2.3 7.2.1.3 7.2.1.4 15 7.1.2.5
11.	Programlara yerleşen öğrencilerin giriş nitelikleri açısından yeterli olmaları hakkındaki değerlendirmeniz nedir? Öğrencilerin gelişimleri için neler yapıyorsunuz? (Öğretmenlik mesleği için nasıl motive ediyorsunuz?)		3.1.1 4.2.2.1 6.2.2 7.1.1.4 7.1.1.5 7.2.1.2 7.2.1.3 7.2.1.5
12.	Uygulama okullarının nasıl seçildiğini açıklar mısınız?		4.1.1.1 4.1.1.2 4.1.1.4 4.1.1.5
13.	Fakülte-okul iş birliği düzenlemeleri bugüne kadar ne ölçüde gelişmiştir? Mevcut başarı durumunun nedeni nedir? Düzenlemelerin daha başarılı olması konusunda çözüm önerileriniz nelerdir?		4.2.1.1 4.2.1.2 4.2.1.3 4.2.1.5 4.2.2.3 4.2.2.4 4.2.2.5
14.	Derslikleriniz yeterli sayı ve nitelikte midir? Bilgi verir misiniz? (Derslik türleri-sabit, hareketli, teknoloji, alana		5.1.3 5.3.1.2

	özgü...) Tam kapasite kullanımını için nasıl bir yol izlenmektedir?		
15.	Fakülte tesisleri, tüm programlar için yeterli midir? Tesisler yeterli değilse, iyileştirme planlarınız nelerdir?		5.1.1 5.1.2 5.1.3 5.1.5 5.2.1 5.3.1
16.	Kütüphane, programları destekliyor mu?		5.1.2 5.1.4.2 5.1.4.4 5.2.2 5.3.1
17.	Kütüphanenin, programları özellikle çok iyi desteklediği durumlar var mıdır?		5.2.2 5.1.2
18.	Fakültede aktif olarak görev yapan çalışma grupları (komite, komisyon, koordinatörlük) var mıdır? Üyeler nasıl seçilmektedir ve ziyaret edilen programlardaki öğretim elemanları çalışma gruplarında (komite, komisyon, koordinatörlükler) görev alıyorlar mı?		2.2.1.2 6.1.2.1 6.1.2.2 6.2.1.1 6.2.1.2
19.	Fakülte ya da programlar için bir iş akış planı bulunmakta mıdır?		6.1.1.1 16 6.1.1.2 6.1.2.2 6.2.1.1 6.2.1.4 6.2.2 7.1.1 7.2.1.1 7.2.2.2
20.	Fakültenin kalite güvence politikası nasıldır? Kalite Güvence sisteminizde özellikle iyi işlediğini veya geliştirilmesi gerekebileceğini düşündüğünüz konular hangileridir? (Örnekler, eğitim programı ile ilgili dönütler, öğretim elemanı alınması, desteklenmesi ve öğrencilerin değerlendirilmesi ile mezunların izlenmesi hakkında olmalıdır)		6.1.1 6.1.2 6.2.1.1 6.2.1.2 6.2.2 7.1.1 7.2.1 7.3.1

6.2 PROGRAM SORUMLULARINA SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Fakültenin, vizyon ve misyonuna uygun olarak neler yapıyorsunuz?		6.1.1. 6.1.2.
2.	Program için nitelikli öğretim elemanı bulunabilmesi hakkında görüşleriniz nelerdir? Kadro tahsisi nasıl gerçekleştirilmektedir?		2.1.1 6.3.1.1.
3.	Programınızda öğrenci sayınıza yetecek oranda akademisyen bulunduğunu düşünüyor musunuz? Öğretim elemanı ihtiyacı nasıl karşılanmaktadır?		2.1.1.1. 6.3.1.1.
4.	Öğretim elemanlarının uzmanlıklarıyla programınızın ilişkisini değerlendirebilir misiniz? (Öğretim elemanlarının uzmanlık alanları programın misyonu ile uyumlu mudur?)		2.1.1.3. 2.1.1.4. 2.2.1.2. 2.3.1.2.
5.	Öğretim elemanlarının araştırma ve yayınlarının, programa katkıları nelerdir?		17 2.1.1.4. 2.3.1.6.
6.	Öğretim elemanları öğrencilere yönelik akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini (Örneğin öğrenci memnuniyeti, ders tekrarları, devamsızlık oranı ve programdan ayrılma, başarısızlık, sosyokültürel, sportif faaliyetlere yönlendirme, vb.) yeterince yerine getiriyorlar mı?		2.1.1.5. 2.2.1.5.
7.	Öğretim elemanları, toplumsal katkı bağlamında neler yapmaktadırlar?		2.2.1.1. 2.3.3.
8.	Öğretim elemanları, ne tür mesleki gelişim faaliyetlerine katılmaktadır? Mesleki gelişime yönelik sunulan desteklerden nasıl haberdar edilmektedir? Mesleğe yeni başlayan öğretim elemanları bu konuda nasıl bilgilendirilmektedir?		2.1.2. 2.2.1.3. 2.2.2.

9.	Programa gelen öğrenciler giriş nitelikleri açısından yeterli midirler? Başarılı olmak için gerekli akademik birikime sahip midirler? İyi bir öğretmen olmak konusunda motivasyona sahipler mi? Motivasyon kazandırmak ve artırmak için nasıl bir yol izliyorsunuz? Akademik açıdan yetersiz olan öğrenciler için nasıl bir program uyguluyorsunuz?		3.1.1.
10.	Öğrenciler, öğretmenlik becerilerini geliştirme konusunda ne tür fırsatlara sahiptir?		3.2.1.
11.	Uygulama okul ve öğretmenlerinin seçiminde nelere dikkat edilmektedir? Öğrencilerin fakülte ve uygulama okullarındaki öğrenme süreçlerinin niteliğini artırmak için neler yapılmaktadır?		4.1.1. 4.2.1.
12.	Uygulama okulları, öğretmen adaylarına sunduğu olanaklar bakımından ne durumdadır?		4.2.2.
13.	Uygulama okullarının öğretmen adaylarının öğretmenlik yeterliklerine ulaşmalarına katkıları nelerdir?		4.3.1.
14.	Öğretmen adayları, uygulama okullarında uygulama öğretmenleri ve fakülte öğretim elemanları tarafından etkili/yeterli bir şekilde izleniyor mu?		4.2.2. 4.3.1.
15.	Mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin öngörülen yeterliklere uygunluk düzeyi nedir?		1.3.1. 1.3.2. 1.3.3.
16.	Mezun öğrencilerinizle nasıl iletişim sağlıyorsunuz?		3.3.1.
17.	Tesis, derslikler ve donanım, programınız için yeterli midir? Program olarak yetersizlikleri giderme noktasında, ne tür önlemler alıyorsunuz? (Örneğin, BAP, STK, Kalkınma Ajansı proje desteği vb.)		5.1.1. 5.1.3. 5.1.4. 5.1.5. 5.3.1.

18.	Kütüphane programınızı destekliyor mu? Bu programdaki öğretim elemanlarının kitap ve materyal talepleri nasıl gerçekleşiyor? Talep edilen kitap ve materyaller satın alınıyor mu? Eğer kitap ve materyal talep edilmiyorsa neden?		5.1.2. 5.1.5.
19.	İçinde bulunduğumuz yılda fakültede etkinliğini sürdüren çalışma grupları (komite, komisyon, koordinatörlük) nelerdir? Programınızdan üyeler nasıl seçilmektedir? Çalışma gruplarının faaliyetleri programın gelişimine katkı sağlıyor mu?		6.2.1.
20.	Programınızda kalite güvencesini artırmak için neler yapılmaktadır?		6.2.2. 6.2.3. 6.3.1. 7.1.1. 7.2.1. 7.3.1.

Değerlendiriciye Not:

Program sorumlusuna, programın nitelikleri hakkında temel konulara ilişkin soruları sormuş bulunmaktasınız. Kalite Güvence Sistemine ilişkin ÖDR ve eklerinde sunulan belgeleri incelediniz. Programın niteliğine dair ¹⁹ değerlendirmenize katkı sağlayacak ek belgelere ihtiyaç olduğuna düşünüyorsanız, lütfen bunları talep ediniz.

Özellikle iyi işlediğini ve geliştirilmesi gerekebileceğini düşündüğünüz konulardan bahsediniz. Örnekler, eğitim programı ile ilgili dönütler, öğretim elemanı alınması ve desteklenmesi ve öğrencilerin değerlendirilmesi ve izlenmesi hakkında olmalıdır.

6.3 ÖĞRETİM ELEMANLARINA SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Fakültenin vizyon ve misyonuna uygun olarak neler yapıyorsunuz?		6.1.1.3.
2.	Fakülte ve program içi kararlara nasıl katılıyorsunuz?		6.1.2. 6.2.1.
3.	Mesleki gelişiminizden biraz bahsedermisiniz? Bu konuda hangi olanaklara sahipsiniz?		2.2.2.
4.	Akademik çalışmalarınız ve uzmanlık alanınızla ilişkisi olmayan derslere girdiniz mi?		2.1.1.3 2.1.1.4
5.	Araştırma ve yayınlarınız, programa ne tür katkılar sağlamaktadır?		2.3.2.

6.	Fakülte'deki kurullar düzenli çalışıyor mu? Görevlendirme vb. işlemlerde gecikmeler yaşanıyor mu?		6.2.1.
7.	Teknik destek personelinden yeterli destek alabiliyor musunuz?		5.1.1.4 5.1.4.
8.	Öğrencileriniz programa giriş nitelikleri açısından yeterli mi? Öğrencilerinizin öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonlarını artırmak için neler yapıyorsunuz?		3.1.1. 1.2.2. 1.3.3.2. 2.3.1.6.
9.	Öğrencilere vermiş olduğunuz akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetini yeterli buluyor musunuz? (Örneğin öğrenci memnuniyeti, ders tekrarları, devamsızlık oranı ve programdan ayrılma, başarısızlık, sosyokültürel, sportif faaliyetlere yönlendirme, vb.)		2.1.1.5. 3.2.1.
10.	Öğretmenlik uygulaması dersine sağladığınız katkılar nasıldır?		1.1.3.5. 1.2.2. 2.1.1.2.
11.	Öğrenciler, öğretmenlik becerilerini geliştirme konusunda ne tür fırsatlara sahiptir?		4.2.2. 4.3.1. 2.3.1.6.
12.	Öğretmen adayları performansını değerlendirmek için hangi yöntemleri kullanmaktasınız? (Örneğin sınav, ödev, sunum, durum çalışması, sözlü rapor, ders planı, ders materyali geliştirilmesi, öğretmen adayları çalışmalarının değerlendirilmesi vb.).		1.2.1.6. 2.3.1.5. 1.2.2.
13.	Programda yer alan derslerin program çıktıları ile ilişkisi ne düzeydedir? Programa katkısı olmadığını düşündüğünüz ders/dersler var mı?		1.1.1. 1.2.1.
14.	Ders verdiğiniz sınıflar ve diğer özel mekânlar (drama salonu, laboratuvar ya da atölye gibi) ışıklandırma, ses, sıcaklık, havalandırma açılarından yeterli mi? Derslikler öğretim yöntemlerinizi çeşitlendirebilmeniz için uygun mu? Mekânlar dersin öğrenci sayısına yetecek kadar geniş mi? Dersliklerde istediğiniz teknolojiyi kullanabiliyor musunuz? Bu mekânların bakımı ve temizliği konusunda destek elemanı var mı?		5.1.1. 5.1.3. 5.1.5. 5.2.1.

15.	Kütüphane, çalışma alanınızı destekliyor mu? Düzenli olarak kitap ve materyaller talep ediyor musunuz? Talep ettiğiniz kitap ve materyaller ne kadar sürede temin ediliyor? Eğer talepte bulunmuyorsanız, neden?	5.1.2. 5.2.2. 5.3.1.
16.	Öğretim elemanları için yeterli sayıda bilgisayar var mı? Gereksinim duyduğunuzda, yeni yazılım alabiliyor musunuz? Bir sorun olduğunda teknik desteği nerden alıyorsunuz?	5.1.4.
17.	Fakülteadaki çalışma gruplarında (komite, komisyon, koordinatörlük) göreviniz var mı? Bu gruplara katılarak fakültenizin ve programınızın gelişimine ne tür katkı sağlıyorsunuz?	2.2.1. 6.1.2.1.

6.3.1 ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİNE SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Fakültenin vizyon ve misyonuna uygun olarak neler yapmaktasınız?		21 6.1.2
2.	Programınıza yönelik katkılarınız nelerdir?		2.2.1
3.	Toplum yararına ne gibi çalışmalar yapmaktasınız?		2.3.3
4.	Öğretimin planlanması ve uygulanması sürecine katılıyor musunuz? Süreç hakkındaki izleniminiz nelerdir?		2.2.1; 1.1.3; 1.2.1
5.	Mesleki alandaki gelişim ve araştırmalarınız için neler yapılmaktadır?		2.1.2; 2.2.2
6.	Bilimsel araştırma ve yayın niteliğini artırmak için neler yapılmaktadır?		2.3.2
7.	Programdaki öğretim elemanları ile birlikte derslere katılıyor musunuz? Katılmıyorsanız nedenini açıklayın. Katılıyorsanız, akademik gelişiminiz açısından ne gibi katkılar sağlıyor? Öğretim üyesinin gözetiminde ders		2.2.1.3

	anlatıyor musunuz? Derslerin uygulama çalışmalarına katkı veriyor musunuz?		
8.	Öğrencilerle hangi etkinliklerde bir araya geliyorsunuz?		3.2.1
9.	Hangi üniversiteden mezun oldunuz? Programdan mezun olduğunuzda öğretmen olmayı düşünüyor muydunuz? Araştırma Görevlisi olmaya nasıl ve ne zaman karar verdiniz?		2.1.1
10.	Yaptığınız çalışmalar ve araştırmalar alan eğitimi ya da uygulama okullarındaki çalışmalar ile ne derece ilgili? Bu konuda öğretim elemanlarından destek alabiliyor musunuz?		2.1.1
11.	Araştırma görevlisi olarak görev yaptığınız program mezun olduğunuz lisans programı ve/veya yüksek lisans programı ile ilgili mi? İlgili değilse, yaptığınız lisansüstü çalışmalar ve yayınlar görev yaptığınız programda alan eğitimine yönelik mi?		2.1.1
12.	Kendi mesleki gelişiminizden biraz bahseder misiniz? Bu yıl bilimsel çalışma konunuz hakkında bilgi verir misiniz? Üniversite/fakülte yönetimi bu çalışmalara ne gibi bir destek verdi? Yakın zamanda kongre veya sempozyumda bildiri sundunuz mu? Makaleniz yayınlandı mı? Görev aldığınız proje var mı?		22 2.1.1; 2.3.2; 6.2.2.3
13.	Derslerin sınav uygulamalarında ve değerlendirmelerinde öğretim üyelerine destek oluyor musunuz?		2.3.1
14.	Fakültede etkinliğini sürdüren çalışma grupları (komite, komisyon, koordinatörlük) bahseder misiniz? Bu gruplardan herhangi birinde çalışıyor musunuz? Bu gruplara katılarak program ve akademik birimin gelişimine destek verdiğinizi düşünüyor musunuz? Nasıl?		6.1.2.2; 6.2.1.2

15.	Uygulama okullarıyla bağlantılarınız nasıl? Uygulama öğretim elemanları ile okullardaki uygulama çalışmalarına gözlemci olarak katılıyor musunuz?		4.1.1
16.	Ofisleriniz rahat çalışma ortamı sunuyor mu? Bilgisayar, yazıcı ve diğer ihtiyaç duyduğunuz malzemeler mevcut mu?		5.1.4
17.	Kütüphane, çalışma alanınızı destekliyor mu? Kaynak kitap ve süreli yayın talepleriniz ne kadar sürede temin ediliyor? Eğer talepte bulunmuyorsanız, neden?		5.2.2

6.4 ÖĞRETMEN ADAYLARINA SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Fakültenizin vizyon ve misyonuna uygun olarak neler yapıyorsunuz?		6.1.1., 6.1.2
2.	Yönetim kararlarına nasıl katılıyorsunuz? Nasıl iletişim kuruyorsunuz (şikayetlerinizi nasıl duyuruyorsunuz)?		6.1.2.1 6.1.2.2 23
3	Mesleki gelişiminiz nasıl desteklenmektedir? (Akademik, sosyal, kültürel etkinlikler)		3.2.1
4.	Fakülte ve uygulama okulunda nitelikli ders gözlem olanaklarınız hakkındaki değerlendirmeniz nedir? Uygulamalara katılabildiniz mi?		3.2.1
5.	Öğretmenlik becerilerinizi gerçek ortamlarda geliştirme fırsatınızın olması konusunda neler söylersiniz		4.2.2
6.	Tüm çalışmalarınız (sınav-ödev) için geri bildirim alabiliyor musunuz? Değerlendirmeniz nedir?		1.2.2.
7.	Öğretim elemanlarının nitelikli eğitim yapmalarına ilişkin düşünceleriniz nelerdir?		2.1.1 2.3.1
8.	Üniversite sınavında fakülte ve programınızı tercih sıranız neydi? Eğitiminiz öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonunuzu nasıl etkiledi?		3.1.1.
9.	Eğitiminiz genel ve özel alan yeterliklerine ulaşmanıza ne düzeyde katkı sağlamaktadır?		1.1.1

10.	Aldığınız akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetini yeterli buluyor musunuz? (Memnuniyet durumu, ders tekrarları, devamsızlık, başarısızlığa etkileri...)		2.2.1
11.	Mezuniyet aşamasına gelmiş öğrenci olarak mesleğe başlamak için kendinizi yeterli hissediyor musunuz? Birikiminizle başarılı olacağınıza inanıyor musunuz?		3.1.1.2 3.3.1
12.	Uygulama okullarının ortamlarının uygunluğunu değerlendiriniz.		4.2.2
13.	Uygulamaların alanınızda öğretmenlik yapma yeterliliğine katkılarını değerlendiriniz. Uygulamanız, alanınıza uygun muydu?		4.3.1
14.	Uygulama okullarında bulunduğunuz süre sizce yeterli mi? Pandemi sürecindeki öğretmenlik uygulaması konusunda ne düşünüyorsunuz?		4.2.2 4.3.1
15.	Fakülte-programınızın eğitime uygun tesis ve donanımlara sahip olup olmamasını değerlendiriniz. Pandemi nedeniyle çevrim içi derslerin yapıldığı platformu işlevsel buluyor musunuz?		5.1.1
16.	Dersliklerinizin gereksinimlerinizi karşılamaya uygunluğunu değerlendiriniz (sayıları, büyüklük ve donanım koşulları yeterli mi?) Bu derslikler ve özel mekânlar ışıklandırma, ses, sıcaklık, havalandırma açılarından yeterli mi? Öğrenci sayısına uygun mu?		5.1.1 5.1.3
17.	Bu mekânlarda görme ya da duyma sorunu yaşıyor musunuz? Çevrimiçi derslerde ses ve görüntünün yanı sıra internet bağlantı sorunu yaşıyor musunuz?		5.1.1 5.1.3
18.	Öğretmenlik meslek derslerinde kütüphane kaynaklarını kullanmanızı gerektiren ödevler ne sıklıkta veriliyor? Neler yaptığınızdan birkaç örnek verebilir misiniz?		5.1.2 5.2.1 5.2.2
19.	Kütüphane kaynaklarını etkili kullanma konusunda destek alıyor musunuz?		5.2.1 5.2.2.3
20.	Kütüphanenizin, eğitiminizi desteklemek için yeterli olup olmadığı hakkında düşünceleriniz nelerdir? Kütüphanede gereksinim duyduğunuz kaynakları (basılı veya elektronik kitap, süreli yayın gibi) bulabiliyor musunuz? Kaynaklar güncel mi?		5.2.2 5.2.2.1 5.2.2.3

	Başka üniversite kütüphanelerini kullanma gereği duyuyor musunuz? Türkçe/yabancı dilde yeterli sayıda kaynak var mı?		
21.	Fakültede internet erişimi var mı? İnternet hızı nasıl?		5.2.1.4
22.	Öğretim elemanlarına, öğretim kalitesi ile ilgili geri bildirim veriyor musunuz? Bu süreç nasıl işliyor? Sizce geri bildirim faydalı mı?		7.1.1.5 5.2.1 2.3.1
23.	Programınızla ilgili bir şikâyetiniz olduğunda nasıl iletiyorsunuz? Bir örnekle açıkla mısınız?		5.2.1

6.5 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI ÖĞRENCİLERİNE SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Dönem başında öğretmenlik uygulaması dersi ile ilgili uygulanma öğretim elemanı tarafından neler yapılıyor? a. Sorumluluklar ve beklentiler açıkça ifade ediliyor mu? b. Uygulama yönergesi tanıtılıyor mu?		4.1.1 25
2.	Dönem planlarının hazırlanmasında sizin fikriniz alınıyor mu? (Dönem planlarının hazırlanma sürecine ne tür katkılarınız oluyor?)		4.2.1 4.2.1.5
3.	Uygulama okullarında geçirdiğiniz süre, öğrencilerle etkileşim kurmak için yeterli mi?		4.2.2 4.2.2.2
4.	Nitelikli uygulamalar yapabiliyor musunuz? Öğretmenler size ne derece destek oluyor? Ne tür geri bildirim veriyor?		4.2.1.4 4.2.1.5
5.	Öğretmen adayı olarak size nasıl bir ortam sağlanmaktadır?		4.2.2.4 4.2.2.5
6.	Okul deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersleri için sorumlu öğretim elemanı ile ne sıklıkta buluşuyorsunuz? Neler yapıyorsunuz? Ne tür geri bildirimler veriyor? Bu geri bildirimlerden nasıl yararlanıyorsunuz?		4.3.1.4
7.	Öğretmenlik uygulaması sonrasında kendinizi öğretmenlik becerileri konusunda ne kadar geliştirmiş hissediyorsunuz? a. Bu sürecin size katkıları neler?		4.2.1.3

	b. Fakülte'deki kazanımlarınıza katkısı nedir?		
8.	Pandemi sürecinde gerçekleştirdiğiniz okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri konusunda ne düşünüyorsunuz?		

6.6 UYGULAMA ÖĞRETMENİNE SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Öğretmenlik uygulaması dersi hakkında nasıl bilgilendiriliyorsunuz? Sorumluluklarınız ve sizden beklenenler nelerdir?		4.2.1.1 4.1.1.2
2.	Öğretmen adaylarının uygulama okullarında geçirdiği süre hakkında ne düşünüyorsunuz? Etkileşim ve beceri kazanımı açısından yeterli mi?		4.2.2.2
3.	Öğretmen adayları hangi konularda desteğe ihtiyaç duyuyor? Bu desteği nasıl veriyorsunuz?		4.3.1.4 4.2.1.5
4.	Öğretmen adaylarının çalışmalarına ilişkin geri bildirim nasıl veriyorsunuz?		4.2.1.4 4.3.1.4
5.	Uygulama Öğretim Elemanı ile hangi sıklıkta görüşüyorsunuz? Ne tür paylaşımlarda bulunuyorsunuz?		4.1.1.3
6.	Öğretmen adaylarının uygulama süreci sonunda kazanmış oldukları öğretmenlik becerileri ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Bu sürecin adaya katkıları nelerdir?		4.2.1.4
7.	Fakülte tarafından uygulama öğretmenlerinin gelişimini desteklemek için eğitimler/seminerler/toplantılar düzenleniyor mu?		4.2.1.4 4.2.1.3 4.2.1.5
8.	Pandemi sürecinde gerçekleştirilen okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri konusunda ne düşünüyorsunuz?		

6.7. UYGULAMA KOORDİNATÖRÜNE SORULACAK SORULAR

		YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
1.	Öğretmenlik uygulamalarının, adayların öğretmenlik yeterliliğine katkıları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?		4.2.1.3
2.	Öğretim elemanlarının uygulamaya katkı ve katılımları, nasıldır? Etkileşim ve beceri kazanımı açısından yeterli midir?		4.2.1.1 4.1.1.3
3.	Öğrenciler, nitelikli bir biçimde uygulama yapabiliyorlar mı?		4.2.2.3
4.	Öğrencilere uygulamalarına ilişkin geri bildirim veriliyor mu?		4.3.1.4
5.	Okullarda uygulamalara ilişkin yönetsel düzenleme ve belgeler oluşturulmuş mudur?		4.1.1.1
6.	Uygulama okulu ve öğretmenlerin seçimi nasıl gerçekleştirilmektedir? Öğretmen adaylarının okullara atanmasında kullanılan işlemler (online...) nelerdir?		4.1.1.4 4.1.1.5 27
7.	Uygulama sorumlularının iş birliği nasıl gerçekleştirilmektedir?		4.1.1.3
8.	Uygulama okulunda öğretmen adaylarına nasıl bir ortam sağlanmaktadır?		4.2.2.3 4.2.2.5
9.	Öğretmen adaylarının uygulama süreci sonunda kazanmış oldukları öğretmenlik becerileri ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Bu sürecin adaya katkıları nelerdir?		4.3.1.
10.	Fakülte tarafından uygulama öğretmenlerinin gelişimini desteklemek için eğitimler/seminerler/toplantılar düzenleniyor mu?		4.2.1.4
11.	Pandemi sürecinde gerçekleştirilen okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri konusunda ne düşünüyorsunuz?		

7 KÜTÜPHANENİN İNCELENMESİ

Standart, Göstergeleri, Kanıtlar ve Derecelendirme (Bölüm 2.3) kütüphaneden beklenenleri (5.1.2, 5.2.2 ve 5.3.2 numaralı standartlar) ve öğrencilerin kütüphaneden yararlanmaları konusunu açıklar. Bu standartlar aşağıdakileri kapsar:

- Giriş (Kütüphane kaynakları)
- Süreç (Kütüphanenin kullanılması)
- Sonuç (Öğrenci kütüphaneden bir bilgi kaynağı olarak etkin biçimde yararlanma beceri ve alışkanlığı kazanmıştır).

Genel olarak değerlendiriciler kütüphanedeki kitaplar ve süreli yayınlar, CD-ROM'lar ve internet üzerinden erişilebilenler dahil olmak üzere bütün bilgi kaynaklarını değerlendirmelidirler.

Ziyaret ekibi kütüphaneyi (ve bilgi kaynaklarını) aşağıdaki başlıklar altında inceleyebilir:

- Dokümanların incelenmesi
- Kütüphaneyi ziyaret
- Öğretim üyeleri ve öğrencilerle görüşme
- Kaynakların yeterliliği

7.1.1.1 Dokümanların İncelenmesi

Kütüphane Kaynakları ve Hizmetleri Formu (Eki.7). Bu formdaki bilgiler kütüphane kaynakları hakkındaki temel dokümanları sağlar. Aşağıda değerlendiricilerin üzerinde durması gereken maddeler ve bazı sorular vardır.

28

Konu	Değerlendiricinin Üzerinde Durması Gereken Sorular	YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar
A. Kütüphanenin bir hafta boyunca açık olduğu saatler	A.1. Öğrenciler kütüphaneden yeterince yararlanabiliyor mu?		5.1.2.6 5.1.2.4
	A.2. Öğrencilerin derste ya da uygulama okullarında olmadığı akşam saatlerinde ve hafta sonlarında kütüphane açık mı? Açık olduğu saatler yeterli mi?		5.1.2.4
B. Öğrencilerin kütüphane kullanımı konusunda nasıl bilgilendirildiklerini açıklayınız	B.1. Öğrenciler üniversite kütüphanesinden nasıl yararlanacakları konusunda sistematik olarak bilgilendiriliyorlar mı?		5.1.2.5
	B.2. Kütüphanenin kullanıma ilişkin bilgilendirmelerde öğretim elemanları ile iş birliği yapılıyor mu?		5.1.2.5

	B.3. Kütüphane kullanımına ilişkin eğitim hangi konuları içermektedir? (Veri tabanlarını nasıl kullanılacağı katalogdan kitap ve süreli yayınlardaki makalelere nasıl erişileceği ve internet kaynaklarının nasıl kullanılacağı gibi)		5.1.2.3 5.1.2.6 5.2.1.4
	B.4. Öğrencilere kütüphane kullanımında destek olacak bir danışma masası var mı?		5.1.2.5 5.2.2.3
C. Hâlihazırda, abone olunan eğitimle ilgili süreli yayınları sıralayınız	C.1. Abone olunan süreli yayınlar öğretmenlik eğitimi programlarındaki bütün öğrencilerin gereksinimlerini genel olarak karşılıyor mu?		5.1.2.1 5.1.2.3 5.1.2.6
	C.2. İncelenen programla ilgili abonelikler var mı? (İngilizce öğretmenliği, müzik öğretmenliği)		5.1.2.1. 5.1.2.3 5.1.2.6
	C.3. İncelenen programla ilgili genel ve alana özel yeterli sayıda abonelik var mı?		5.2.2.2 5.2.2.1 5.1.2.6 5.1.2.1
	C.4. Abonelikler eğitim dilinde mi (Türkçe ya da İngilizce)?		5.1.2.6
	C.5. Öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak yeterli sayıda abonelik var mı?		5.1.2.6 5.1.2.3 5.2.2.1
	C.6. Öğretim elemanlarının araştırmalarını destekleyecek yeterli abonelik var mı?		5.2.2.2 5.2.1.1
	D. Talep ve sipariş edilen kitapların listesi	D.1. Öğretim elemanları ihtiyaç duydukları kitapların satın alınması konusunda talepte bulunuyorlar mı?	
D.2. Kütüphane, öğretim elemanları tarafından talep edilen kitapları makul süre içerisinde temin ediyor mu? Süreç ile ilgili öğretim elemanları bilgilendiriliyor mu? Nasıl?			5.3.1.2 5.3.1.1

E. Kitapların tümü	E.1. İncelenen her program için yeterli sayıda kitap var mı? Kitaplar güncel mi?	5.3.1.2 5.3.1.1
	E.2. Eğitim Fakültesi geneli için kitap sayısı yeterli mi?	5.3.1.2 5.3.1.1
F. Talep ve sipariş edilen kitapların listesi	F.1. Öğretim elemanları, öğrencilerin gereksinimleri ile ilgili kitap talebinde bulunuyor mu?	5.2.1.1 5.3.1.2
	F.2. Öğretim elemanları, araştırmalarında gereksinim duydukları kitap talebinde bulunuyor mu?	5.2.2.2 5.3.1.2
	F.3. Talep edilen kitaplar eğitim dilinde mi?	5.1.2.6

Öğretim elemanları tarafından verilen ders programlarını inceleyerek öğrencilere kütüphane kaynaklarını kullanmalarını gerektiren ödevler verilip verilmediğini inceleyiniz. Bu ödevler yapılırken kaynakların genelinden, örneğin başvuru kitapları, eğitimle ilgili klasik eserler, eğitimle ilgili güncel çalışmalar, kitaplar ve süreli yayınlar, internet kaynaklarından uygun bir biçimde yararlanılması gerekip gerekmediğini dikkate alınız.

30

ÖĞRENCİ RAPORLARI ve DİĞER YAZILI ÖDEVLER FORMU

Öğrenci raporlarını ve diğer yazılı ödevleri aşağıdaki soruları yanıtlamak için inceleyiniz:		YANITLAR (Açıklama yazınız)	
1.	Öğrencinin çalışmasına kütüphane kaynaklarının kullanımını ne denli yansıtmıştır?		5.2.2.1
2.	Kaynakçalarda olması gereken bütün öğeler (yazar, başlık, yayınevi, tarih, sayfa numaraları) bulunuyor mu?		1.2.1.5
3.	Öğrenciler dipnotları ve alıntılarını uygun biçimde kullanıyorlar mı?		1.2.1.5
4.	Öğrenciler raporlarında farklı kaynakları (örneğin temel ve güncel kaynaklar, kitaplar, süreli yayınlar ve dijital kaynaklar) dengeli bir biçimde kullanıyor mu?		1.2.1.5

5.	Öğrenciler birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar programın bütün aşamalarında kütüphaneyi kullanıyor mu?		5.2.2.1
6.	Dördüncü sınıf öğrencilerinin kütüphane ve enformasyon konusundaki becerileri bir üniversite mezunu ve yeni çalışmaya başlayacak bir öğretmen olarak yeterli mi?		1.3.2.1 1.3.2.4 1.3.2.2 1.3.2.5 1.3.2.3

7.2 KÜTÜPHANENİN ZİYARET EDİLMESİ

			YANITLAR (Açıklama yazınız)	Standartlar	
1. Tesisler	A. Yer	Öğrencilerin kütüphaneye erişimleri nasıl? (Fiziki, çevrim içi.) Kütüphanenin bulunduğu yer öğrencilerin ulaşımı için uygun mu? Değilse, öğrencilerin ulaşımını sağlamak için ne gibi çözümler sağlanıyor?		5.1.1.1 5.1.2.2 5.1.1.5 5.1.2.8 5.1.2.5 5.2.2.3 5.2.1.4	
				5.1.1.1 5.1.1.2 5.1.1.3 5.1.2.4	
	B. Uygunluk	B.1. Kütüphane, araştırma ve ders çalışma için uygun bir ortama sahip mi?		5.1.1.1 5.1.1.2 5.1.1.3 5.1.2.4	31
		B.2. Öğrenciler için yeterli okuma ve çalışma (Bireysel çalışma odaları, multimedya çalışma alanı) alanları var mı?		5.1.1.1 5.1.2.4	
		B.3. Çalışma alanlarında yeterli ışıklandırma ve havalandırma var mı? Çalışma alanları rahat mı?		5.1.1.1 5.1.1.2	
	B.4. Uygun bir noktada bir danışma masası var mı? Öğrencilerin genel olarak danışma masasından yardım alma oranları nedir?		5.1.1.4 5.1.2.5		

		B.5.Fotokopi hizmetleri sağlanıyor mu? Fotokopi fiyatları öğrenci bütçesine uygun mu?		5.1.2.7	
		B.6. Kütüphanede (veya civarında) öğrencilerin kullanabilecekleri internet erişimi var mı?		5.1.1.1 5.1.2.2 5.1.2.7	
2. Koleksiyon	C. Kitaplar	C.1. Kütüphanede bir öğretmenin ihtiyaç duyabileceği başvuru kitapları var mı? (Ansiklopediler, sözlükler, almanaklar vs.)		5.1.2.1 5.1.2.3	
		C.2. Kütüphanedeki eserler eğitim fakültesi programlarını (öğrencilerini) desteklemek için yeterli mi?		5.1.2.1 5.1.2.3	
		C.3. Kütüphanede öğrencilerin güncel konularda ödevlerini yapabilmeleri için yeterli kaynak kitap var mı?		5.1.2.1 5.1.2.3	32
		C.4.Öğrenciler eğitim alanında güncel kuram ve uygulamalara ilişkin, yeterli sayıda kaynağa ulaşabiliyor mu? (Bu kaynaklar Türkiye’deki eğitimle ilgili tarihi ve güncel konuları içeriyor mu?)		5.1.2.6 5.1.2.1. 5.1.2.3.	
		C.5. Öğretim dili ve yabancı dilde yeterli sayıda kitap var mı?		5.1.2.1 5.1.2.3 5.1.2.6	
	D. Süreli Yayınlar	D.1.Öğrenciler süreli yayınlardan yeterli düzeyde yararlanabiliyorlar mı?		5.1.2.6 5.1.2.1	

		D.2. Süreli yayınlara fiziksel veya online erişilebiliyor mu?		5.1.2.3
3. Diğer Konular		1. Öğrencilerin internet erişim olanağı var mı? İnternet hızı nasıl?		5.1.2.7 5.1.2.2
		2. Öğrenciler dijital kaynaklara erişebiliyor mu?		5.1.2.3 5.1.2.2
		3.Kütüphanenin gelişimi ve güncellenmesi destekleniyor mu?		5.1.2.6 5.1.2.1. 5.3.1.1 5.3.1.2
		4. Kütüphane kullanımı konusunda öğrencilere eğitim verilmekte midir?		5.1.2.5 5.2.1.4

Kütüphane Müdürü

Müdüre, kütüphaneye yaptığınız ziyaretin amacını açıklayınız ve **Kütüphane Kaynakları ve Hizmetleri Formundaki (Ek 1.7)** soruları yöneltiniz.

Koleksiyon

Kitaplar

Kütüphanenin başvuru bölümünü ziyaret ediniz. Bir öğretmenin isteyebileceği başvuru kitapları var mı? Ansiklopediler, sözlükler, almanaklar, vs.

Kitap bölümünde öğretmenler için önemli olan bir genel bölümü (sınıf öğretmenleri için Türk Tarihi ya da Fen Bilgisi öğretmenleri için bilimsel kitaplar bölümü gibi) ziyaret ediniz. Koleksiyonun öğrenciler için nicelik bakımından yeterli olup olmadığı konusunda genel bir yorum yapınız. Ayrıca seçtiğiniz alanda kütüphanenin kaynakları çoğaltmaya devam edip etmediğini de belirtiniz.

Kütüphanenin eğitimle ilgili kitapları içeren bölümünü ziyaret ediniz. Öğrencilerin eğitimle ilgili güncel konular, çocuk gelişimi ve sınıf yönetimi gibi genel konulardaki ödevlerini yapabilmelerini sağlayacak yeterli kaynak kitap var mı? Öğrencilerin güncel teorileri ve uygulamaları öğrenebilecekleri yeterli sayıda yeni kitap var mı? Öğrencilerin Türkiye'deki eğitimle ilgili tarihi ve güncel konuları öğrenebilecekleri yeterli kaynaklar var mı? Öğretim dilinde yeterli sayıda kitap var mı? Bir grup kitabı inceleyerek bunların sık sık ve yakın zamanda ödünç alınıp alınmadığını araştırın. Koleksiyonun incelenen programlarla ilgili bölümünü gözden geçirin. Yeterlilik, yenilik ve öğretim dilindeki kitaplar hakkında yukarıdakilere benzer sorular sorun. Birkaç kitabı inceleyerek kullanılıp kullanılmadıklarını ve dolaşımlarını kontrol edin.

Sürelî Yayınlar

Yeni süreli yayınların olduğu bölümü ziyaret edin. Öğrenciler bunlardan kolayca yararlanabiliyorlar mı? **Kütüphane Kaynakları ve Hizmetleri formunda** bulunan süreli yayınları görebiliyor musunuz?

Diğer Konular

İnternet birimlerini ziyaret edin. Öğrencilerin İnternet erişim olanağı var mı?
CD-ROM koleksiyonunu kontrol edin. Öğrencilerin kullanma olanağı var mı?
kütüphanenin online kataloğunu inceleyin.

7.2.1.1 Öğretim Üyeleri ve Öğrencilerle Görüşme

Dokümanların incelenmesinden ve kütüphanenin ziyaret edilmesinden sonra cevaplandırılması gereken soruları öğretim elemanlarına ve öğrencilere sorabilirsiniz. Bu sorular **Bölüm 5.11'de** verilmiştir. Gözleyemediğiniz konulara ya da saptadığınız zayıf yönlerle yönelik olmalıdır. Örneğin, eğer öğretim elemanları kitap talep etmede aktif değilse bunun nedenini öğrenmek için sorular sorabilirsiniz. Eğer öğrenci raporlarında kütüphane kaynaklarının uygun biçimde kullanımı gözlemlenemiyorsa öğretim elemanlarına verdikleri ödevler yoluyla öğrencileri kütüphane kaynaklarını kullanmaya nasıl yönlendirdiklerini sorunuz.

Önemli bir konu da öğretim üyelerinin öğrencileri İnternetteki kaynakları kullanma konusunda nasıl eğittikleridir. İnternet aracılığıyla hemen her tür bilgiye erişilebildiğinden öğrenciler mükemmel kaynaklara ulaşabildikleri gibi yetersiz ya da ilgisiz kaynaklara da ulaşabilirler. Öğretim elemanlarına, öğrencilere internette buldukları kaynakların kalitesi hakkında nasıl karar vermeleri gerektiğini öğretmek için ne yaptıklarını sorunuz.

7.2.1.2 Kaynakların Yeterliliği

Akreditasyonun diğer alanlarında olduğu gibi kütüphanenin incelenmesi de sağduyu gerektirir.

Kaynaklar hangi seviyede **yeterli** olacaktır? Kaç adet kitap ve süreli yayın yeterlidir?

Değerlendiriciler kütüphaneyi incelerken ilgili standart alanının amacını akıllarından çıkarmamalıdır. Öğretmen eğitiminde kütüphane ve enformasyon hizmetlerinin neden büyük önem taşıdığına en az iki önemli nedeni vardır:

Çok okumak ve bilgi kaynaklarını bulabilmek, aralarında seçim yapabilmek, değerlendirebilmek ve kullanabilmek eğitilmiş insan olmanın göstergeleridir.

Öğretmenlerin sürekli öğrenmeye açık olması gerekir. Dünya değişim içinde olduğundan çalışmalar sırasında bilgi kaynaklarını değerlendirme becerileri ve alışkanlıkları olmalı ve bilgi kaynaklarını bulup değerlendirebilmelidirler.

Hedefi aklınızdan çıkarmayınız. Öğrenciler, kütüphane ve enformasyon hizmetlerini rahatlıkla kullanabilecek hale gelmelidir. Koleksiyonlar ve bina bu amaca ulaşılmasını sağlayan araçlardır. Uygun bir kütüphane ve yeterli kütüphane kaynakları mevcut değilse öğrenciler gereksinim duydukları beceri ve alışkanlıkları geliştiremezler. Ancak, yalnızca içinde birçok kitap ve süreli yayının olduğu büyük bir kütüphanenin olması da öğrencilerin kütüphaneyi kullanma becerilerini geliştirecekleri anlamına gelmez. Bu yüzden öğretmen adaylarının kaynaklara ve uygulama yapma olanaklarına sahip olmaları ve kütüphane ve enformasyonla ilgili becerilerinin gelişimi konusunda dönüt alabilmeleri gerekir.

Bir kütüphaneyi geliştirmek için zaman ve para gereklidir. Enflasyon, basılan kitapların ve süreli yayınların sayısındaki artış, Türkçe ve diğer dillerdeki kitapları ve süreli yayınları satın alma gereksinimi ve teknolojiye kaynak ayrılması gerekliliğinden kütüphanenin mali olarak desteklenmesi üniversite bütçelerine büyük maddi yük bindirmektedir. Değerlendiricilerin aşağıdaki konularda karar vermeleri gerekecektir:

35

Kitaplar ve diğer kaynaklar öğrencilerin, öğretmenlerin sahip olmaları gereken enformasyon becerilerini geliştirmeleri için yeterli mi?

Kütüphane ve enformasyon hizmetleri açısından eğitim fakültesine üniversitedeki diğer fakültelerle eşit muamele yapılıyor mu?

Eğitim fakültesi öğretim üyeleri üzerlerine düşeni, kitaplar talep etmek ve öğrencilere kütüphaneyi kullanmalarını gerektiren ödevler vermek ve benzeri etkinlikler gerçekleştirmek suretiyle yerine getiriyorlar mı?

Öğrenciler, kütüphane ve enformasyon hizmetlerinin değerini biliyor mu?

Öğrenciler ve öğretim elemanları internet kaynaklarından giderek daha fazla yararlanıyorlar mı?

Üniversite eğitim alanı dâhil olmak üzere genel olarak kütüphaneyi geliştirmekle yeterince ilgili mi?

7.2.2 STANDARTLARIN DERECELENDİRİLMESİ

Bu bölümün amacı göstergelerin ve kanıtların incelenmesi sonrası, standardın derecelendirilmesinin nasıl yapılacağını ortaya koymaktadır. Konuyla ilgili olarak üç sorunun yanıtı verilecektir:

- Akreditasyon sürecinde uzman görüşlerinden nasıl yararlanılacaktır?
- Kararlar alınırken sayısal değerler neden kullanılmamaktadır?
- Öğretme ve öğrenmenin değerlendirilmesi nasıl yapılmalıdır?

7.2.2.1 Akreditasyon sürecinde uzman görüşlerinden nasıl yararlanılacaktır?

Akreditasyon bazı önemli varsayımlara dayanmaktadır. Bunlardan biri, öğretim elemanları ve ekip üyelerinin akreditasyon sürecine yıllar içinde kazandıkları deneyimlerini katmaları ve bu deneyimlerini kalite hakkında profesyonel kararlar vermek için kullanabilecek olmalarıdır. Bu nedenle akreditasyon süreci içinde öğretim elemanlarının kendi durumlarını bütün yönleriyle ve samimiyetle inceleyerek bir öz değerlendirme yapabilecekleri düşünülmektedir. Bu öz değerlendirme yapma fırsatı, öğretim üyelerine kendi güçlü ve zayıf taraflarını belirleme ve gelişimleri için kullanma olanağı sağlar. Öğretim üyeleri kendi programlarını değerlendirmeleri için sayısal ölçütler kullanmak zorunda değildir. Bunun yerine sürecin en önemli aşamalarından biri olan bu değerlendirmeye kendi mesleki deneyimlerini ve sağduyularını katacaklardır.

Benzer şekilde, akreditasyon sürecinde bu konuda eğitim almış uzmanlardan oluşan bir ziyaret ekibinin değerlendirmeye ek bir katkı sağlayacağı da düşünülmektedir. Konuyla ilgili olarak aldıkları eğitim, diğer fakültelerde yaşadıkları deneyimler ve daha önceki akreditasyon ziyaretleri sırasında edindikleri deneyimler sayesinde ziyaret ekibi üyeleri, çok önemli kararları adil biçimde alma konusunda kendilerini geliştirirler.

Bu nedenlerden dolayı bütün standartlar ve göstergelerin hemen hemen hepsi sayısal kriterlere bağlı olmayacak şekilde hazırlanmıştır.

7.2.2.2 Kararlar alınırken sayısal değerler neden kullanılmamaktadır?

Akreditasyon sürecinin kalite güvencesine yaklaşımı, mal üretiminde uyumluluk (ISO 9000) gibi diğer süreçlerinkinden farklıdır. Bu gibi süreçlerde belirli sayısal kriterleri içeren bir kontrol listesi kalite güvencesinin temelini oluşturmaktadır. Ancak eğitim, mal üretiminden farklıdır ve sayısal değerler profesyonel yargıların yerini ancak nadiren tutabilir.

Kütüphane kaynaklarını ele alalım. Söz konusu standardın kütüphanelerde eğitimle ilgili X sayıda kitap bulunmasını gerektirdiğini varsayınız. Kütüphanelerinde X ya da daha fazla kitap bulunan fakülteler söz konusu standarttan “geçecek”, X-1 sayıda ya da daha az kitabı olanlar geçemeyecektir. Ancak, ekiplerin ilgili standarda ilişkin aşağıdakilere benzer yetersizlikleri kısa sürede belirlemeleri mümkündür:

Bir kütüphanede X cilt kitap bulunabilir ancak bunların bazıları aynı kitabın kopyalarıdır. Hemen hemen tamamı 15 yıllık ya da daha eski kitaplardan oluşan X sayıda kitaba sahip bir kütüphane, daha yeni kitaplardan %90 X sayıda bulduran bir kütüphaneden daha az yararlı olacaktır.

Bir kütüphanede X sayıda kitap olabilir ancak bunlar çoğunlukla bir ya da iki program alanında yoğunlaşmıştır. Kütüphane diğer programlara hizmet vermekte yetersiz kalacaktır. X cilt kitaba sahip bir kütüphanenin aynı zamanda doktora programları da olan bir fakülteye değil, yalnızca öğretmen yetiştiren bir fakülteye hizmet vermesi gerekebilir.

Elbette bu düşüncelere karşı çıkılabilir. Akreditasyon sürecinde kullanılmak üzere başka faktörleri de göz önünde bulduran bir formül geliştirilebilir. Bu gibi formüller başka ülkelerde, örneğin ABD’de denenmiştir. Ancak genel olarak işe yaramamışlardır. Söz konusu formüller zaman içinde artan bir karmaşıklığa sahip oldukları halde uzman görüşlerinin yerini tutamamışlardır. Formüller, değerlendirme ekiplerini süreçleri (Kitaplardan nasıl yararlanılıyor?) ve sonuçları (Öğrenciler enformasyon kaynaklarını bulup kullanma alışkanlıkları geliştiriyorlar mı?) incelemekten uzaklaştırıp yalnızca girdi sayıları ile ilgilenmeye yöneltmiştir.

7.2.2.3 Öğretme ve öğrenmenin değerlendirilmesi nasıl yapılmalıdır?

Öğretme ve öğrenmenin değerlendirilmesi konusunda değerlendiricilerin kesin niceliksel kriterler kullanmaları uygun değildir. Öğretim elemanları öğretmen adaylarını eğitip değerlendirirken sürekli olarak kendi yargılarını kullanmaktadırlar. Akreditasyon süreci önce bir fakülte öz değerlendirmesi ile daha sonra da bir ekip ziyaretiyle bu yargıların değerlendirilmesine yardımcı olur. Her iki durumda da öğretim elemanlarının vardıkları yargılar ulusal standartlar ışığında incelenir.

Ekip, öğretim, öğrenme ve değerlendirmenin incelenmesi için çeşitli kaynaklara sahiptir. Bu konu ile ilgili olarak, örneğin, **Öğretme ve Öğrenmenin Gözlenmesi** (Bölüm 5.8) ve **Öğretim Elemanları Ders Yükleri** (Bölüm 5.10) incelenebilir. Öğretim elemanlarının ders saatleri standartlar grubu içerisindeki tek niceliksel göstergeye sahiptir. Ekip aşırı fazla öğretim görevlerinin (18 saatten fazla) öğretmen adayları üzerindeki etkilerini inceleme konusunda çok dikkatli davranmalıdır.

Öğretim, öğrenme ve değerlendirmenin kalitesi çok çeşitli veri kaynakları kullanarak gözden geçirilir:

Öz Değerlendirme Raporu Belgeler

Öğretim Elemanlarının Özgeçmişleri

Öğretim Elemanlarının Zaman Çizelgeleri

Ders Konuları

Testler ve Kısa Sınavlar

Öğretmen Adayı Çalışmaları ve Ödevleri

Öğrencilere Verilen Dönüt

Toplantılar

Öğretim Elemanları (Gruplar Halinde ve Bireysel Toplantılar)

Bölüm Başkanları ya da Program Sorumluları, Öğretmen Adayları Araştırma Görevlileri, Dekan

Ziyaretler

Sınıflara Uygulama Okullarına Ziyaret ekibi, öğretim elemanlarının öğretme, öğrenme ve değerlendirme süreci hakkında kendi değerlendirmelerini yaptıkları ve yargılara vardıklarını gösteren ek kanıtlarla özellikle ilgilenir. Ekip ayrıca öğretim elemanlarının, aldıkları dönütleri kullanarak kendi programlarını geliştirip geliştirmediklerini de araştırır.

Bütün bu kanıtlar bir arada düşünüldüğünde öğretim ve öğrenme hakkında genel bir değerlendirmenin, değerlendiricilerin bütün hakkında vardıkları yargıya dayanması gerektiği açıktır. Değişik maddeler için sayısal değerler belirlemek, yargıya varma süreci yerine herhangi bir çeşit hesaplama ya da denklem koymaya çalışmak uygun değildir.